

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΤΟΥ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΑΝΡΙ ΝΤΕ ΠΕΝΙΕ

‘Η ένδοξος καταγωγή τοῦ ποιητοῦ κ’ ἡ μετριοφροσύνη του. «Πληρώνεται καὶ ἡ ποίησις;». Δυὸς φίλοι ποὺ τοὺς χωρίζει διθάνατος.—‘Η λατρεία τοῦ Ρενιέ πρὸς τὸν Μισσέ. κτλ.

O ‘Ανρί ντε Ρενιέ, ένας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους ποιητάς τῆς Γαλλίας, πέθανε τὴν περασμένη ἑδομάδα. Τὸ κενὸν ποὺ διήνει διθάνατος τοῦ Ρενιέ στὰ γαλλικά γράμματα, εἶνε δυσαναπλήρωτο γιατὶ ποιηταὶ ὅπως αὐτός, δεν παρουσιάζονται ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν μιὰ μέρα στὴν ἄλλη.

Τὸ ἔργο τοῦ Ρενιέ εἶνε σύκωδέστατο καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλοὺς τόμους ποιημάτων, μυθιστορημάτων καὶ πεζογραφημάτων. Στὴ γλώσσα μας, δυστυχώς, μόνο λίγα ποιημάτα του ἔχουν μεταφρασθῆ καὶ γι’ αὐτὸν εἶνε σχεδὸν ἀγνωστος στὸ κυινὸν ποὺ δὲν ἔρει ζένες γλώσσες.

Σὲ παλαιότερους, ἐντούτοις, τόμους τοῦ «Μπουκέτου» οἱ ἀναγνώσται μας θὰ βροῦν μερικά ἀριστουργηματικά δηγήματα τοῖς ποιητοῦ ποὺ πέθανε. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ θανάτου του δημοσιεύουμε σήμερα μερικὰ ἀπὸ τὰ πιὸ χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτά του.

‘Ο Ρενιέ κατήγετο ἀπὸ μιὰ παλαιοτάτη οἰκογένεια Γάλλων εὐπατριδῶν καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς προγόνους του ἀναφέρονται εὐφήμως στὴν ιστορία τῆς Γαλλίας.

‘Ο ποιητής ὅμως, μολονότι ἔφτανε νὰ τὸν δῆ κανεῖς γιὰ νὰ καταλάβῃ διτὶ ἔχει μπροστά του ἔναν πραγματικὸ ἀριστοκράτη, δὲν ἦταν κυθόλου ματαιόδοξος γιὰ τὴν καταγωγὴ του. Κι’ διτὸν τὸν οὐτόσαν γιὰ τὴ γενεαλογία του, ἀπαντοῦσε:

— ‘Απευθυνθῆτε στὸ γαμπρό μου τὸν κ. Μωρίς Μαιντρόν.

Πραγματικά, ὁ γαμπρὸς τοῦ ποιητοῦ καὶ γνωστὸς μυθιστοριογράφος Μωρίς Μαιντρόν εἶχε καταρτίσει λεπτομερῶς ὅλο τὸ γενεαλογικὸ δέντρο τοῦ πεθεροῦ του κι’ ἔδινε διεσπαρτούς πληροφορίες τοῦ ζητοῦσαν.

‘Ο ‘Ανρί ντε Ρενιέ ἔξεδωσε τὶς δυὸ πρῶτες ποιητικὲς συλλογές του δι’ ἔξοδῶν του. ‘Αμέσως ὅμως δημιουργήθηκε τόσος θόρυβος γύρω ἀπὸ αὐτὲς ὥστε σὲ λίγες μέρες διποιητής δέγκηκε τὴν ἐπίσκεψι τοῦ πρὸ διλγῶν μηνῶν ἀποθανόντος διευθυντοῦ τοῦ ίστορικοῦ πειά φιλολογικοῦ περιοδικοῦ «Ἐρμῆς τῆς Γαλλίας» Ἀλφρέδου Βαλλέτ, ὁ διποιος τοῦ πρότεινε νὰ ἔκδωσῃ τὴν προσεχῆ τευτοική συλλογή. Συγχρόνως δὲ τοῦ ἔδωσε νὰ ὑπογράψῃ κι’ ἔνα συμβόλαιο, σύμφωνα μὲ τὸ διποιο, ὁ ποιητής θὰ ἔπαιρνε μετὰ τὴν ἔκδοσι τοῦ ἔργου του ἔνα αρκετὰ σεβαστὸ χρηματικὸ ποσό.

‘Ο Ρενιέ, μόλις τὸ εἶδε αὐτὸ, ἀπόμεινε σαστισμένος. Καὶ, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἔκπληξι του, φώναξε:

— ‘Ωστε πληρώνεται καὶ ἡ ποίησις;

‘Απὸ ἕκείνη τὴν ἡμέρα μιὰ στενωτάτη φιλία ἔνωσε τὸν ποιητὴ καὶ τὸν ἔκδότη, ἡ διποια βάστηξε ὡς τὸν θάνατο τοῦ τελευταίου. Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, ὁ Βαλλέτ, ποὺ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ βγῆ ἔξω, χαιρόταν κάθε φορὰ ποὺ γινόταν συνεδρίασις στὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, τῆς διποιας ὁ Ρενιέ ήταν μέλος πρὸ εἰκοσιπενταετίας.

— ‘Ο Ρενιέ — ἔλεγε τρίβοντας μ’ εὐχαρίστησι τὰ χέρια του — φεύγοντας ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία θὰ περάσῃ ἀπὸ δῶ, πρὶν νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι του.

Καὶ περίμενε μὲ λαχτάρα τὴν ἐπίσκεψι τοῦ ἀγαπημένου του ποιητοῦ γιὰ νὰ θυμηθοῦν τὰ παληὰ καὶ νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ συμβολισμοῦ, στὸν διποιο εἶχαν πρωτοστατήσει κ’ οἱ δύο...

‘Ο μεγαλύτερος πεζογράφος τῆς συγχρόνου Γαλλίας Αντρού Ζίντ συνεδέετο κι’ αὐτὸς ἀπὸ τεσσαρακονταετίας φί-

λικώτατα μὲ τὸν Ρενιέ.

Μιὰ μέρα λοιπὸν, πρὸ πολλῶν ἑταῖν, διὰ συνάντησης τὸν Ρενιέ, ὁ διποιος φαινόταν ἔξαιρετικὰ μελαγχολικός καὶ συλλογισμένος.

— Τὶ νᾶχω; τὸ ἀπάντησε διποιητής. Κλείνω σήμερα τὰ τριάντα μου χρόνια κι’ ἔτοιμάζομαι ν’ ἀρχίσω τὸ δρόμο μου πρὸς τὰ γηρατειά...

‘Ο ‘Ανρί ντε Ρενιέ ἔτρεφε ἀληθινὴ λατρεία πρὸς τὸν μεγάλο ποιητὴ τοῦ ρωμανισμοῦ Ἀλφρέ ντε Μισσέ. Παραπονιόταν μάλιστα συχνὰ ἐνυπτίον τῶν συγχρόνων Γάλλων, οἱ διποιοι δὲν τὸν τιμοῦσαν δισ τοῦ ἀξιοῦ.

Κατὰ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1934, ὁ Ρενιέ εἶχε ἀρρωστήσει ἀρκετὰ σοθαρά καὶ κατὰ τὴν περίοδο τῆς ἀναρρώσεως του οἱ γιατροὶ τοῦ εἶχαν ἀπαγορεύσει νὰ βγαίνῃ τὶς νύχτες ἔξω. Μιὰ μέρα, ὥστόσο, ἔμαθε διτὶ κάποιος ἔρωτες θίασος θὰ ἔπαιξε τὸ ἔργο τοῦ Μισσέ «Τὸ κύπελλο καὶ τὰ χεῖλη» καὶ δὲν θέλησε νὰ χάσῃ μιὰ τέτοια ἀπόλαυσι.

‘Αφηφῶντας λοιπὸν τὶς ἀπαγορεύσεις τῶν γιατρῶν, βγῆκε τὸ βράδυ ἔξω καὶ τὴν ὥρισμένη ὥρα ἔφτασε στὸ θεατράκι ὅπου θὰ δινόταν διποάστυσις. Μὰ δὴ σάλλα τοῦ θεάτρου δὲν ἦταν καθόλου ἀνετη, θερμαινόταν ἀσχῆμα καὶ εἶχε καθίσματα ποὺ ἔκοβαν τὴ μέση.

‘Ο Ρενιέ ὅμως κάθησε στὴ θέσι του καὶ ἀρχισε νὰ παρακολουθῇ μὲ πραγματικὴ ἀπόλαυσι τὸ ἔργο.

“Οταν, στὸ τέλος τῆς πρώτης πράξεως, οἱ δργανωταὶ τῆς παραστάσεως εἶδαν μεταξὺ τῶν θεατῶν τὸν μεγάλο ποιητὴ, τακκίστηκαν ἀμέσως γιὰ νὰ τοῦ βροῦν μιὰ πολυθρόνα.

Μὰ δὲ ο Ρενιέ τοὺς σταμάτησε μὲ μιὰ χειρονομία καὶ τοὺς εἶπε:

— ‘Αφῆστε, σᾶς παρακαλῶ... “Ακουσα μιὰ πράξη τοῦ Μισσέ...” Ε, λοιπὸν, ξαναθρῆκα γιὰ μερικὲς ώρες ὅλη τὴ νεότητά μου...

‘Ο ‘Ανρί ντε Ρενιέ στὴ φιλολογικὴ ζωὴ του, ὑπῆρξε πάντα μεγαλόψυχος καὶ καλόβολος πρὸς τοὺς νέους. Υπεστήριξε πολλοὺς ἀπ’ αὐτοὺς στὰ πρῶτα τους βῆματα καὶ συνετέλεσε ὥστε ν’ ἀναδειχθοῦν.

Μεταξὺ τῶν νέων ποὺ ὑπεστήριξε εἶνε κι’ διποιητὴς ἀκαδημαϊκὸς Πιέρ Μπενούἄ, τοῦ διποίου τὸ περίφημο ἔργο «Ἀτλαντίς» ἔξεδόθη χάρις μόνο στὶς συστάσεις τοῦ Ρενιέ.

‘Ο ἔκδότης στὸν διποίο παρουσίασε τὴν «Ἀτλαντίδα» διποιητὴς ήθελε νὰ τοῦ τὴν ἐπιστρέψῃ πίσω. Μὰ δὲ ο Ρενιέ, διποῖος ήταν φιλολογικὸς του σύμβουλος, πῆρε τὸ μυθιστόρημα, τὸ διάθασε, ἔμεινε κατενθουσιασμένος ἀπ’ αὐτὸν καὶ τὸ ἐπέστρεψε στὸν ἔκδότη λέγοντας:

— Μὴ διστάξετε νὰ τὸ ἔκδόσετε! Εἴμαι βέθαιος πώς διποιητὴς «Ἀτλαντίς» θὰ σημειώσῃ ἔνα θρίαμβο στὰ φιλολογικὰ χρονικά.

Καὶ, πραγματικὰ, διποιητὴς του βγῆκε ἀληθινή.

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

‘Ο κ. Λέανδρος Ασημακόπουλος καὶ διποιητὴς Τούλα Διον. Γκάβα, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των ἐν Πάτραις. Η Διευθυντὴς τοῦ «Μπουκέτου» τοὺς εὔχεται τὸν βίον τους χαρούμενον καὶ εύτυχισμένον.